

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 587/2015-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou [REDAKČIA], [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžo 96/2014 z 26. marca 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júna 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžo 96/2014 z 26. marca 2015 (ďalej aj „namietané uznesenie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *«Sťažovateľ vykonáva trest odňatia slobody v [REDAKOVANÉ] (dňa 23. 06. 2015 bude sťažovateľ preeskortovaný do [REDAKOVANÉ]). Dňa 03. 06. 2013 sa mal sťažovateľ dopustiť disciplinárneho previnenia podľa § 40 písm. f zákona č. 475/2005 z. z. o výkone trestu odňatia slobody tým, že užíval lieky inak ako mu ich predpísal alebo povolil lekár. Dňa 05. 06. 2013 bolo vydané rozhodnutie o disciplinárnom treste č. 400857/1-2013, ktorým mu bol uložený trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu na dobu 10 dní v zmysle § 52 ods. 3 písm. e) cit. zákona. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu o disciplinárnom treste sťažnosť. Dňa 11. 06. 2013 bolo vydané rozhodnutie o sťažnosti o uložení disciplinárneho trestu č. 400857/1-2013, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu o disciplinárnom treste zamietnutá. Následne podal sťažovateľ Žalobu proti rozhodnutiu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby, [REDAKOVANÉ], č. 400857/1-2013 zo dňa 05. 06. 2013 ako aj postupu orgánu a proti rozhodnutiu zo dňa 11. 06. 2013 (ako aj proti postupu vyššie uvedeného orgánu) a sťažnosti proti vyššie uvedenému rozhodnutiu a to podľa § 7, § 244, § 246a a § 247 zákona č. 99/1963 Zb. (ďalej len „O. s. p.“). Krajský súd v Trnave Uznesením z 10. septembra 2014, č. k.: 20S/59/2013 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) zastavil konanie, ktorým sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ústavu. Následne voči predmetnému rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave č. k.: 20S/59/2013, podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodoval Najvyšší súd SR...»*

Najvyšší súd namietaným uznesením sp. zn. 7 Sžo 96/2014 z 26. marca 2015 zmenil uvedené uznesenie Krajského súdu v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) tak, že konanie zastavil a po právoplatnosti rozhodnutia vec postúpil krajskému prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej aj „krajská prokuratúra“). V ostatnej časti uznesenie krajského súdu potvrdil a nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Sťažovateľ ďalej uviedol: „Krajský súd v Trnave Uznesením z 10. septembra 2014, č. k.: 20S/59/2013 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) zastavil konanie, ktorým sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom [REDACTED] (ďalej len Ústav) z 11. júna 2013 č. 400857/1-2013 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Ústavu z 05. júna 2013, č. k.: 400857/1-2013, ktorým bol sťažovateľovi uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu na dobu 10 dní v zmysle § 52 ods. 3 písm. e) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody.

Prvostupňový súd konanie zastavil s tým, že podľa nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS 247/2007 rozhodnutie vo veci preskúmania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu patrí do oblasti právnej úpravy verejného práva trestnoprávneho charakteru a nie je ho možné považovať za rozhodovanie orgánu verejnej správy. Takéto rozhodnutie teda nemôže byť predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. Najvyšší súd SR ako súd odvolací po podaní odvolania sťažovateľa rozhodol tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že konanie zastavil a po právoplatnosti rozhodnutia vec postúpil Krajskému prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Trnave. V ostatnej časti Uznesenie potvrdil. Najvyšší súd SR ako súd odvolací sa stotožnil s argumentáciou súdu 1. stupňa s tým, že rozhodnutie Ústavu nepodlieha súdnemu prieskumu podľa O. s. p., ale nad zákonnosťou postupu a rozhodnutí Ústavu dozerá príslušný prokurátor. Preto zmenil Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, tak ako je vyššie uvedené.

V rovnakých právnych veciach, akú má sťažovateľ súdy rozhodovali tak, že rozhodnutie Ústavu o disciplinárnom treste považovali za rozhodnutie, na preskúmanie ktorého je príslušný Krajský súd v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. a ak teraz Najvyšší súd SR v Uznesení č. k.: 7Sžo/96/2014 zo dňa 26. marca 2015 rozhodol inak bez toho, aby odôvodnil takýto odlišný postup, ide o porušenie princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia a tým aj k porušeniu zásady právnej istoty a teda porušeniu základného práva podľa čl. 46 Ústavy SR, keďže podľa sťažovateľa je na konanie v uvedenej veci príslušný Krajský súd.

Najvyšší súd SR sťažovateľovi nezrejmil v Uznesení Najvyššieho súdu SR, č. k.: 7Sžo/96/2014 zo dňa 26. marca 2015 svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia

dôkazov, skutkové zistenia a vyvodené právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený, a aby sťažovateľ nemusel hľadať odpovede na nastolenú problematiku v rovine dohadov. S prijatými závermi nie je možné sa stotožniť, ako s logickými závermi procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú.

...

Vzhľadom na napadnuté rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ako aj vzhľadom na jeho výrok považuje sťažovateľ za potrebné uviesť, že Krajská prokuratúra na úseku väzenstva v zmysle a v rozsahu ustanovení zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v danej veci a konkrétnom prípade sťažovateľa nemá žiadne zákonné oprávnenia a neprichádza do úvahy ani prípadné prijatie príslušných prokurátorských opatrení. Vo viacerých upovedomeniach, sama prokuratúra uviedla, že na úseku väzenstva v zmysle ustanovenie § 18 ods. 2 písm. c) zákona č. 153/2011 Z. z. o prokuratúre v platnom znení môže prokurátor písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 § 18 alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom. V prípade sťažovateľa už bolo rozhodnutie Ústavu vykonané, a teda aj v prípade eventuálneho porušenia zákona neprichádza do úvahy prípadné prijatie prokurátorských opatrení v zmysle zákonných ustanovení zákona č. 153/2011 Z. z. o prokuratúre.

...

Uznesenie Najvyššieho súdu SR, č. k.: 7Sžo/96/2014 zo dňa 26. 03. 2015 bolo sťažovateľovi doručené dňa 07. 05. 2015 a jeho advokátovi dňa 23. 04. 2015 a teda dňom podania tejto Ústavnej sťažnosti je zachovaná lehota na podanie sťažnosti.

...

Sťažovateľ zastáva názor, že napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu SR je ústavne neudržateľným spôsobom odôvodnené a možno ho považovať za arbitrárne. Sťažovateľ trvá na tom, že medzi napadnutým uznesením Najvyššieho súdu SR a obsahom základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru označených v sťažnosti existuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

...

Sťažovateľ uvádza, že v skutkovo totožných veciach ako je jeho právna vec Najvyšší súd SR, ale aj Krajský súd rozhodovali opačne ako to bolo v jeho prípade v danej veci. Odlišnými stanoviskami sú Uznesenie Najvyššieho súdu SR 4 Sžo/42/2012 zo dňa 18. 09. 2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k.: 5Sžo/24/2013 zo dňa 30. 05. 2013, Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k.: 24S/2/2010 - 142 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k.: 8Sžo/35/2012 zo dňa 13. 06. 2013, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. č.: 23S/85/2012 zo dňa 17. 09. 2013, Rozsudok Najvyššieho súdu SR 5 Sžo/3/2014 zo dňa 29. 04. 2015, Uznesenie NSSR č. k.: 4 Sžo/21/2011 zo dňa 31. 10. 2011, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. č.: 6Sžo/226/2010, 2Sžo/39/2011, 8Sžo/36/2011 a ďalšie.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod. sp. zn. č. k. 7Sžo/96/2014 a jeho Uznesením pod sp. zn.: 7Sžo/96/2014 zo dňa 26. 03. 2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn.: 7Sžo/96/2014 zo dňa 26. 03. 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,00 Eur (slovom desať tisíc Eur), ktoré je Najvyšší súd SR povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na jeho bankový účet.

4. Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 751,74 Eur (slovom: sedemstopät'desiatjeden Eur aj sedemdesiatštyri centov)... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

4. Dňa 3. augusta 2015 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Doplnenie sťažnosti*“, v ktorom sťažovateľ uviedol:

„Sťažovateľ poukazuje okrem iného aj na skutočnosť, že bolo porušené jeho právo na obhajobu absolútnym odignorovaním obhajoby a sťažnostných dôvodov, ďalej neustanovením ex offio advokáta v disciplinárnom konaní, teda došlo k rozporu s čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, keďže išlo o trestnú vec pri výkone trestného rozhodnutia, kde platia rovnaké záruky a zásady, ako pred vydaním takéhoto trestného rozhodnutia v zmysle dohovoru EDLP a judikatúry v duchu dôvodov rozsudku NS SR 8Sžo/35/2012...

Prezumpcia neviny bola v prípade sťažovateľa rovnako hrubo narušená, pretože disciplinárny trest, ktorý mu bol uložený musel vykonať skôr ako mohol podať opravný prostriedok voči rozhodnutiu, ktorým mu bola sankcia uložená. Aj v prípade, ak by súd v budúcnosti dospel k záveru, že rozhodnutie ústavu o uložení disciplinárneho opatrenia je protizákonné a teda, by zrušil rozhodnutie Ústavu, nebolo by možné vo veci sťažovateľa navrátenie do pôvodného stavu a teda do úvahy prichádza už iba finančná satisfakcia za nesprávne konanie...“, ďalej v podaní sťažovateľ citoval okrem ustanovenia čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd aj čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy.

Sťažovateľ nenavrhol zmenu petitu podanej sťažnosti.

5. Dňa 11. septembra 2015 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Predloženie listinného dôkazu k sťažnosti*“, v prílohe ktorého sťažovateľ predložil ústavnému súdu upovedomenie Krajskej prokuratúry v Trnave č. k. 3 Kn 53/15/2200-8 z 24. augusta 2015.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

10. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor dozerá na to, aby v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, disciplinárne tresty vojakov, ochranné liečenie, ochranná výchova, ústavné liečenie alebo ústavná výchova na základe rozhodnutia súdu, ako aj v celách policajného zaistenia, boli držané osoby len na základe rozhodnutia súdu

alebo iného oprávneného štátneho orgánu o pozbavení alebo obmedzení osobnej slobody a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o prokuratúre prokurátor je povinný písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

Podľa § 18 ods. 5 písm. d) zákona o prokuratúre pri vykonávaní dozoru je prokurátor oprávnený preverovať, či rozhodnutia a opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 zodpovedajú zákonu a ostatným všeobecne záväzným právnym predpisom.

11. Podľa § 47 ods. 1 zákona o prokuratúre na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená (§ 18), je príslušný krajský prokurátor a v rozsahu ním určenom jemu podriadení prokurátori.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

15. Podstata sťažnosti sťažovateľa spočíva v tvrdení o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na súdne preskúmanie

rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžo 96/2014 z 26. marca 2015.

Najvyšší súd v namietanom uznesení sp. zn. 7 Sžo 96/2014 z 26. marca 2015 v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného ÚVV a ÚVTOS, so sídlom v [REDAKOVANÉ], č. 400857/1-2013 z 11. júna 2013, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20 S 59/2013 z 10. septembra 2014 zmenil uznesenie krajského súdu tak, že konanie zastavil a po právoplatnosti rozhodnutia vec postúpil krajskému prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Trnave. V ostatnej časti uznesenie krajského súdu potvrdil a nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Sťažovateľ tvrdí, že namietaným uznesením došlo k porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia a porušeniu zásady právnej istoty, keďže podľa jeho názoru najvyšší súd rozhodol v rozpore so svojou predchádzajúcou judikatúrou bez toho, aby odôvodnil svoj odlišný postup, tvrdí, že namietané uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne.

Pokiaľ ide o v „*Doplnení sťažnosti*“ z 3. augusta 2015 uvedené namietané porušenie čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, ústavný súd poznamenáva, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Tvrdenia o porušení ďalších základných práv, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti, resp. v doplnení sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 287/2011, III. ÚS 650/2014).

16. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 7 Sžo 96/2014 z 26. marca 2015 v podstatnom uviedol:

„V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Iné veci predjednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon...

Prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.“

Najvyšší súd ďalej odkazuje na už citované ustanovenia § 18 ods. 1, 2 a § 47 ods. 1 a 2 zákona o prokuratúre.

„Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu a konania mu predchádzajúceho oboznámiac sa so spisovým materiálom súdu, súčasť ktorého tvoril spis ÚVTOS [REDAKOVANÉ] dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktorým prvostupňový súd zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 O. s. p. z dôvodu, že rozhodnutie napadnuté žalobou nemôže byť predmetom preskúmania súdom podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, je vecne správne a plne sa s ním stotožňuje.

V predmetnej veci sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením žalobcu, ktorým vyjadril nesúhlas s argumentáciou prvostupňového súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Odvolací súd zastáva zhodný názor ako súd prvého stupňa, že preskúmané rozhodnutie žalovaného nemožno považovať za rozhodnutie orgánu verejnej správy podliehajúceho súdnemu prieskumu v zmysle §§ 244 a nasl. O. s. p. Z právnych noriem

citovaných vyššie vyplýva, že nad zákonnosťou postupu a rozhodnutí žalovaného dozerá príslušný prokurátor. V rámci trojdelenia štátnej moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu možno prokuratúru spolu s ochrancom práv, v rámci širšieho ponímania štátu a verejnej správy, zaradiť do moci súdnej, avšak s prihliadnutím na čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky ako i na znenie právnej normy ustanovenej v § 2 zákona o prokuratúre treba prokuratúru považovať za štátny orgán s osobitným postavením, ktorého postavenie ako i pôsobnosť upravuje osobitný právny predpis. Z uvedeného možno jednoznačne dospieť k záveru o tom, že Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby [REDACTED] nie je možné považovať za správny orgán, ktorého legálna definícia je obsiahnutá v § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správny poriadok, podľa ktorého je správnym orgánom štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Z uvedeného vyplýva záver, že rozhodnutie žalovaného vydávané podľa zákona č. 475/2005 Z. z. v disciplinárnom konaní nemožno považovať za rozhodnutie vydané v správnom konaní podliehajúce prieskumnej právomoci správnych súdov podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Pretože nie je daná právomoc správnych súdov na preskúmanie žalobou napadnutého rozhodnutia a jedná sa o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, krajský súd postupoval vecne správne, keď konanie podľa § 250d ods. 3 O. s. p. zastavil.

Odvolačí súd však zastáva názor, že je potrebné pre zabezpečenie ochrany práv žalobcu v prípade existencie iného príslušného orgánu na konanie a rozhodnutie, aby bola vec postúpená tomuto orgánu na ďalšie konanie.

Odvolačí súd dáva do pozornosti, že právomoc iného orgánu je daná charakterom rozhodnutia žalovaného, ktoré bolo vydané v disciplinárnom konaní v zmysle zákona č. 475/2005 Z. z. Keďže sa jedná o právoplatné rozhodnutie žalovaného, ktorým bola predmetná vec vyriešená s konečnou platnosťou a s prihliadnutím na obsah písomného podania žalobcu, označeného ako žaloba na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v konaní, o ktorom súd konštatoval nedostatok právomoci, odvolací súd toto písomné podanie podľa obsahu v zmysle § 246c ods. 1, veta prvá O. s. p. v spojení s § 41 ods. 2 O. s. p. považoval za podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia vydaného

žalovaným, na ktoré konanie je príslušný prokurátor. V prejednávanej veci je daná právomoc Krajskej prokuratúry Trnava.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu v časti, v ktorej konanie zastavil v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 220 O. s. p. zmenil tak, že konanie zastavil a po právoplatnosti rozhodnutia sa vec postúpi krajskému prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Trnave. V ostatnej časti podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O. s. p., uznesenie potvrdil.“

17. Následne sa ústavný súd oboznámil aj so sťažovateľom doručeným upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 53/15/2200-8 z 24. augusta 2015, v ktorom sa krajská prokuratúra zaoberala predmetnou vecou sťažovateľa po jej postúpení na základe namietaného uznesenia najvyššieho súdu.

Po podrobnom popise skutkového stavu, na základe ktorého bolo sťažovateľovi uložený disciplinárny trest v uvedenom upovedomení, prokurátor uviedol: *«... podkladom rozhodnutia o disciplinárnom previnení a o uložení disciplinárneho trestu zo dňa 05. 06. 2013 boli výsledky a závery vyplývajúce z opisu disciplinárneho previnenia a z vykonanej generálnej prehliadky u Vašej osoby v „ústave“, vo vzťahu k čomu boli ako svedkovia uvedení dvaja príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorý popis udalosti - záznamu o disciplinárnom previnení vlastnoručne na predpísanom tlačive podpísali a Vaše poučenie vo vzťahu k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti v „ústave“. Ako aj následne dodatočne zabezpečené písomné vyjadrenie lekárky „ústavu“ zo dňa 07. 06. 2013 (zabezpečené v rámci druhostupňového, sťažnostného konania), z ktorého okrem iného vyplýva to, že lieky, ktoré Vám boli predpísané ortopédom dňa 31. 01. 2013 ste dostali 04. 02. 2013, nakoľko 02. a 03. 02. 2013 bol víkend, pričom lieky Oramellox a Mydocalm ste mali mať podľa dávkovania doužívané dňa 05. 03. 2013 (lieky Alerid vydané dňa 08. 06. 2012 ste mali mať podľa dávkovania doužívané ešte dňa 18. 09. 2012) a lieky Dithiaden vydané dňa 23. 05. 2013 ste mali mať (v čase dotknutej prehliadky) podľa dávkovania v počte už len 9 ks tabliet. Mali ste byť pritom v každom prípade poučený ako lieky užívať a v prípade, že nebudú pretrvávajúť ťažkosti, lieky ste mali správne uložiť, resp. požiadať o ich uloženie v lekárničke v ambulancii „ústavu“. Rovnako tak správnym postupom by bolo takéto neužitú lieky vydať pedagógovi, prípadne referentovi režimu,*

aby nedošlo k ich prípadnému zneužitiu (aj inou osobou), poškodeniu zdravia alebo k ich odcudzeniu.

Dotknutý disciplinárny trest ste nastúpili dňa 28. 06. 2013, pričom tento ste následne aj vykonali.

V tejto súvislosti je treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 „ZoVTOS“ je odsúdený počas výkonu trestu obmedzený najmä v práve na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, slobode pohybu a pobytu, zachovaní listového tajomstva a tajomstva dopravovaných správ a iných písomností, v práve slobodnej voľby povolania a v práve na nakladanie s vecami osobnej potreby.

Výkon trestu odňatia slobody je osobitný režim, pre ktorý je dôvodne príznačné a charakteristické to, že odsúdený musí striktne dodržiavať povinnosti a zákazy vyplývajúce zo vzťahujúcej sa zákonnej úpravy ako je „ZoVTOS“, naň vzťahujúca sa vyhláška (Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody) a v neposlednom rade aj ústavný poriadok ústavu, v ktorom sa trest vykonáva. Z ustanovenia § 40 písm. f) „ZoVTOS“ jednoznačne pritom vyplýva, že odsúdenému je zakázané predstierať ochorenie, úmyselne sa poškodzovať na zdraví, užívať lieky nepredpísané, nepovolené lekárom alebo užívať ich inak, ako ich predpísal alebo povolil lekár alebo odovzdávať lieky iným odsúdeným.

S poukazom na uvedené možno teda konštatovať záver, že aj napriek Vaším námietkam v danej veci bolo rozhodnutie o disciplinárnom previnení správne a možno tiež konštatovať, že malo oporu vo vzťahujúcej sa zákonnej úprave. Rovnako tiež možno konštatovať, že uložený disciplinárny trest je síce prísnejšieho charakteru, avšak tento možno považovať, aj napriek uvedenému za primeraný.

V nadväznosti na doposiaľ uvedené možno ďalej konštatovať záver, že príslušné orgány, ktoré konali a rozhodovali v danom konkrétnom prípade o Vašom disciplinárnom previnení a o uložení disciplinárneho trestu postupovali tak ako im to ukladá a predpisuje ustanovenie § 58 ods. 1 a nasl. „ZoVTOS“. V tejto súvislosti je potrebné tiež uviesť, že konanie o disciplinárnych previneniach odsúdených a o uložení disciplinárnych trestov za ne je osobitným konaním, ktoré je tak z vecnej stránky ako aj z procesnej stránky upravené v osobitnom zákone, t. z. v „ZoVTOS“. Na toto konanie sa však subsidiárne zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) nevzťahuje.

Podnetom napadnuté rozhodnutia síce z pohľadu všeobecných právnych zásad a štandardov tzv. administratívneho trestania trpia do určitej miery formálnosťou, ktorá by za splnenia ďalších zákonných podmienok mohla viesť k ich prípadnému zrušeniu v zákonom predpísanom konaní. S ohľadom však na doposiaľ uvedené skutočnosti považujem tieto rozhodnutia za správne a právne prostriedky prokurátorského dozoru vo vzťahu k nim preto neprijímam.

Napokon na záver sa žiada uviesť, že to ako je z procesnej a vecnej stránky v zákone upravené disciplinárne konanie a disciplinárne trestanie odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody, toto je determinované predovšetkým charakterom väzenského prostredia, jeho špecifickosťou a v neposlednom rade aj potrebou efektívne a včasne zabezpečovať účel výkonu trestu odňatia slobody ako takého.»

18. Vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05). Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľné a logicky odôvodnené.

19. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

20. Ústavný súd už judikoval, že ak všeobecný súd reagoval na procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu a štádia civilného procesu, v ktorom účastník uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, nemôže dôjsť k porušeniu základného práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 329/04, III. ÚS 30/06).

Ústavný súd tiež pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 541/2013). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

21. Podstatná časť sťažovateľových námietok spočívala v porušení základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odklonom od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu bez náležitého odôvodnenia, pričom určujúca v danom prípade bola interpretácia právnej úpravy vzťahujúcej sa na rozsah právomoci všeobecných súdov, resp. dozorujúceho prokurátora preskúmavať rozhodnutia o disciplinárnom previnení a uložení disciplinárneho trestu vo výkone trestu odňatia slobody. Taktiež namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy upravujúceho právo na prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy.

22. Z judikatúry najvyššieho súdu je zrejmé, že všeobecné súdy pristupujú k preskúmvaniu rozhodnutí o uložení disciplinárnych trestov osobám vo výkone trestu odňatia slobody na jednej strane tak, že tieto rozhodnutia preskúmvajú meritórne (napr. 8 Sžo 36/2011 z 28. augusta 2012, 2 Sžo 46/2011 z 22. augusta 2012, 6 Sžo 226/2010 z 28. septembra 2011, 2 Sžo 39/2011 z 18. apríla 2012), a na strane druhej v niektorých prípadoch najvyšší súd konštatoval, že právomoc preskúmať rozhodnutia v disciplinárnom konaní podlieha preskúmvaniu dozorujúceho prokurátora (napr. 6 Sžo 53/2011 z 20. marca 2012, 3 Sžz 5/2011 zo 7. februára 2012).

23. Ústavný súd už konštatoval, že vzhľadom na nejednotnosť názorov všeobecných (správnych) súdov, na ktorú poukázal aj sťažovateľ v predmetnej veci, ústavný súd nie je orgánom oprávneným zjednocovať právne názory všeobecných súdov (I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09); v konkrétnych prípadoch posudzuje ústavný súd len ich ústavnú akceptovateľnosť (III. ÚS 313/2010).

24. Podstatou odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu bola interpretácia § 244 a nasl. OSP, ako aj § 18 ods. 1 a ods. 2 a § 47 zákona o prokuratúre a jeho aplikácia na zistený skutkový stav.

Ústavný súd konštatuje, že po preskúvaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu so zreteľom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký výklad a aplikáciu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zákona o prokuratúre, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s uvedenými čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta.

Z už uvedených ustanovení právnych predpisov je zrejmé, že dozor nad zachovávaním zákonnosti v ÚVTOS legislatíva Slovenskej republiky zveruje predovšetkým prokurátorovi, ktorý na dosiahnutie tohto účelu disponuje aj príslušnými nástrojmi (§ 18 zákona o prokuratúre). Sťažovateľ mal možnosť domáhať sa ochrany všetkých ním označených práv práve prostredníctvom príslušnej prokuratúry ako orgánu vykonávajúceho dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon trestu, ktorá je oprávnená a zároveň povinná v prípade zistenia porušenia právnych predpisov ústavom na výkon trestu vo vzťahu k osobe sťažovateľa zabezpečiť nápravu nezákonného stavu.

Najvyšší súd v namietanom rozsudku poukázal na osobitné okolnosti danej veci, na charakter predmetného rozhodnutia žalobcu o uložení disciplinárneho trestu, na relevantnú judikatúru a právnu úpravu, ktoré boli rozhodné z hľadiska jeho rozhodnutia o nedostatku právomoci všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku na preskúmanie žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného ÚVTOS o uložení disciplinárneho trestu sťažovateľovi. Aplikácia už uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zákona o prokuratúre v danej veci podľa názoru ústavného súdu zodpovedala osobitnostiam konkrétneho prípadu a najvyšší súd svoje rozhodnutie ústavne súladným spôsobom odôvodnil.

25. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľom namietané uznesenie najvyššieho súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol východiská, na základe ktorých postupoval v danej veci, jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa vyrovnal so skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, pričom výklad a aplikácia dotknutých ustanovení právnych predpisov bola vykonaná ústavne súladným spôsobom.

26. Ústavný súd pripomína, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a ak tento v konečnom dôsledku nie je úspešný, za predpokladu, že napadnuté rozhodnutie súdu je v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivé súdne konanie nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivé súdne konanie je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú, a to za predpokladu, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04).

27. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v namietanej časti nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

28. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, o ďalších nárokoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2015